

۱- از میان مجموعه واژگان زیر، معنای چند واژه نادرست است؟

«توبه (انابت) - واقف (آگاه) - هامون (دشت) - صخره (مسخره کردن) - لقا (دیدار) - طبیب (مهمان) - مجمره (آتشدان) - همت (اراده) - شرطه (مخالف)»

۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۲- کدام گزینه نادرست است؟

«درد عشقی کشیده‌ام که می‌پرس بیت دارای وزنی ناهمسان است.

۱) بیت دارای وزنی ناهمسان است.

۳) در مصراع اول، پنج هجای کوتاه دیده می‌شود.

۳- در کدام ابیات آرایه تلمیح دیده می‌شود؟

الف) گفت آن یار کز او گشت سر دار بلند

ب) بیار باده که در بارگاه استغنا

ج) برو ای زاهد و بر دردکشان خرده مگیر

د) کمر کوه کم است از کمر مو این جا

۱) الف - ب (۲) ب - ج (۳) ج - د (۴) الف - ج

۴- در همه ابیات زیر دو آرایه «تلمیح و مراعات نظیر» دیده می‌شود، به جز

۱) یار بی‌پرده از در و دیوار

۲) نه خدا توانمش خواند نه بشر توانمش گفت

۳) این که گاهی می‌زدم بر آب و آتش خویش را

۴) چون جواب احمق آمد خامشی

۵- در کدام بیت، «آرایه تضمین» دیده نمی‌شود؟

۱) خیز تا خاطر بدان ترک سمرقندی دهیم

۲) بهر این فرمود رحمان ای پسر

۳) حافظ از جور تو حاشا که بگرداند روی

۴) شور شیرین تو را نازم که بعد از قرن‌ها

۶- آرایه‌های مقابل کدام گزینه نادرست است؟

۱) دامن خاک شد ز بسند و لعل

۲) گواه رهرو آن باشد که سردش یابی از دوزخ

۳) چشم حافظ زیر بام قصر آن حوری سرشت

۴) ایوب با چندین بلا، کاندر بلا شد مبتلا

۷- کدام بیت فاقد آرایه «مراعات نظیر» است؟

۱) طبع جامی که ثنا گستر توسست

۲) گرچه دانم که به جایی نبرد راه غریب

۳) خدا را محتسب ما را به فریاد دف و نی بخش

۴) بنگر این انجم و مهر و مه را

کم‌ترین مرغ و فاپرور توسست

من به بوی سر آن زلف پریشان بروم

که ساز شرع از این افسانه بی‌قانون نخواهد شد

بست ره گشته خلیل الله را

۸- در کدام بیت، آرایه «تضمین» دیده نمی‌شود؟

- (۱) هم بر آن گونه که استاد سخن عمیق گفت
 (۲) نغمه حافظ شنو ز خامه صائب
 (۳) چه زخم چو نای هر دم ز نوای شوق او دم
 (۴) شهریارا چه غم هست که چون خواجه خویش

۹- نشانه‌های هجایی مقابل چند کلمه درست است؟

«موج (U-) / سیاست (U-) / باران (U-) / نگارگری (U-U-U) / دولت (--) / ایشارگر (U-) / کاشانه (---) / قیامت (---) / موافقت (U-U)»

(۱) سه (۲) پنج (۳) شش (۴) چهار

۱۰- در بیت زیر، چند مصوّت بلند دیده می‌شود؟

«از دل و جان شرف صحبت جانان غرض است / غرض این است وگرنه دل و جان این همه نیست»

(۱) چهار (۲) پنج (۳) هشت (۴) هفت

۱۱- کدام یک از ارکان زیر می‌تواند آغازگر بیتی باشد که می‌توان پایه‌های آوایی آن را به دو شکل جدا کرد؟

(۱) مستفعل (۲) فاعلاتن (۳) مفاعیلن (۴) فاعولن

۱۲- مصراع اول کدام بیت در وزن «مفعول فاعلاتن مفاعیل فاعلن» سروده شده است؟

- (۱) در آن سرای که زن نیست، انس و شفقت نیست
 (۲) باز امشب ای ستاره تابان نیامدی
 (۳) بی مهر رخت روز مرا نور نمانده است
 (۴) اگر سبّتت اوستت نـوآوری

۱۳- وزن شکل دوم پایه‌های آوایی کدام گزینه «مفعول مفاعیل فاعولن» است؟

- (۱) آب زیند راه را هین که نگار می‌رسد
 (۲) چون جام شفق موج زند خون به دل من
 (۳) به حسن خلق و وفا کس به یار ما نرسد
 (۴) شفای این دل بیمار جز لقای تو نیست

۱۴- تقطیع هجایی و ارکان مصراعی از بیت زیر، در کدام گزینه درست نشان داده شده است؟

«همّت طلب از باطن پیران سحرخیز / زیرا که یکی را ز دو عالم طلبیدند»

(۱) ---/UU--/UU--/UU-- (۲) ---U/U--/---U/U--

(۳) -UU-/UU-/UU-/UU- (۴) -U--/U--/U--/U--

۱۵- علائم هجایی مقابل تقطیع هجایی کدام بیت است؟ «---U/U--U/U--U/U--»

- (۱) دل نیست کبوتر که چو برخاست نشیند
 (۲) یارب مگیرش ار چه دل چون کبوترم
 (۳) رواست در بر اگر می‌تپد کبوتر دل
 (۴) شاهین صفت چو طعمه چشیدم ز دست شاه

۱۶- سومین و دومین پایه آوایی کدام گزینه‌ها به ترتیب «مفاعیلن» است؟

- (الف) ماهی که قدش به سرو می‌ماند راست
(ب) بی‌روی توای سرو گل‌اندام حرام است
(ج) هر سرو قد که بر مه و خور حسن می‌فروخت
(د) شود چون بید لـرزان سرو آزاد
- (۱) الف - د (۲) الف - ب
(۳) ب - ج (۴) ج - د

۱۷- واژه‌های «روشنی - گهر - ترخم» با واژه‌های کدام گزینه هم‌وزن‌اند؟

- (۱) عمارت - سینه - گرفتار (۲) آوازه - خلوت - بندگان (۳) احتمال - بقیه - شتربان (۴) ساحلم - نما - سرایت

۱۸- در کدام بیت، هجای کشیده دیده نمی‌شود؟

- (۱) آتشش اسست آب دیده مظلوم
(۲) بر این رزمگه شان به جنگ آوریم
(۳) بانگ زد یارش که «بر در کیست آن؟»
(۴) مرده بدم زنده شدم گریه بدم خنده شدم
- چون روان گشت خشک و تر سوزد
خود ایـدر زمانی درنگ آوریم
گفت «بر در هم تویی ای دلستان»
دولت عشق آمد و من دولت پاینده شدم

۱۹- تعداد هجاهای کوتاه کدام گزینه نادرست آمده است؟

- (۱) بیچارگی ورا چو دیدند: چهار
(۲) ز دو دیده خون فشانم ز غمت شب جدایی: نه
(۳) در چاره‌گری زبان کشیدند: چهار
(۴) چه کنم که هست این‌ها گل باغ آشنایی: شش
- از میان مجموعه واژگان زیر، تقطیع هجایی چند عبارت، به ترتیب با کلمات «مقصودم» و «مادام» یکسان است؟
«موسیقی - مطیع - نیلوفر - نکوهش - منعم - بهار - معنوی - نهاد - یکبارگی - گذشتیم - خاری - زبان - بسیار - رهگذر»
- (۱) دو - دو (۲) یک - یک (۳) سه - سه (۴) دو - یک

۲۱- وزن مقابل کدام مصراع درست است؟

- (۱) ای ز فرصت بی‌خبر در هر چه هستی، زود باش (فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن)
(۲) سر برگ گل ندارم، ز چه رو روم به گلشن؟ (فعلاتن فاعلاتن فعلاتن فاعلاتن)
(۳) خوشا از نی خوشا از سر سرودن (مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)
(۴) که ای شاه شادان دل و نیک بخت (فعولن فعولن فعولن فعولن)

۲۲- مصراع‌های کدام گزینه تقطیع هجایی یکسانی ندارند؟

- (۱) ناگشوده گل نقاب آهنگ رحلت ساز کرد
(۲) در زوایای طربخانه جمشید فلک
(۳) صوفی گلی بچین و مرقع به خار بخش
(۴) اول به وفامی وصالم در داد
- ناله کن بلبل که گلبنگ دل‌افکاران خوش است
ارغنون ساز کند زهره به آهنگ سماع
وین زهد خشک را به می خوشگوار بخش
خلاف نیست که علم نظر در آن‌جا نیست

۲۳- در کدام بیت، به درون مایه‌های شعر عصر بیداری اشاره شده است؟

- (۱) روز از برم چو رفتی شب آمدی به خوابم
(۲) یزدان به کمال شد پدیدار
(۳) شب تاریک و بیم موج و گردابی چنین هایل
(۴) این مه که چون منیژه لب چاه می‌نشست
- این است اگر کسی را عمری بود دوباره
و اهریمن زشت خو حصاری
کجا دانند حال ما سیکباران ساحل‌ها؟
گریان به تازیانه افراسیاب رفت

۲۴- با توجه به قطعه شعر زیر کدام گزینه نادرست است؟

«بیداری زمان را با من بخوان به فریاد

ور مرد خواب و خفتی

رو سر بنه به بالین تنها مرا رها کن»

(۱) بیت دارای آرایه تضمین است.

(۲) مفهوم بیت به ادبیات بیداری اشاره می‌کند.

(۳) بین واژه‌های «خواب»، «خفت» و «بالین» مراعات نظیر دیده می‌شود. (۴) بیت به قطع تعلق از مادیات و پرداختن به عرفان آگاهانه تأکید می‌کند.

۲۵- مفهوم کدام بیت مقابل آن نادرست آمده است؟

- ۱) دنیا نیرزد آن که پریشان کنی دلی
- ۲) دستم نداد قوت رفتن به پیش دوست
- ۳) آن زمان که بنهادم سر به پای آزادی
- ۴) بمیر ای دوست پیش از مرگ اگر می زندگی خواهی

زنهار بد مکن که نکرده است عاقلی (تقابل عقل و عشق)
چندی به پای رفتم و چندی به سر شدم (اشتیاق عاشقانه)
دست خود ز جان شستم از برای آزادی (جان‌بازی در راه وطن)
که ادیس از چنین مردن بهشتی گشت پیش از ما (حسابرسی نفس)

عادی